

Protokoll nr. 2. RAT "Estonia"

kunstinõukogu koosolekust 14. veebruaril 1973.a.

Kohal olid: Hammer, Ojamaa, Küla, Murdmaa, Väljaots, Tormis, Tamberg, E.Kapp, Gurjev, Söber, Klas, Pärt, Roosa, Suve, Raudsepp, Järvela, V.Järvi, Mikk, Žigurs, Puusepp, Tšitšerova, Paalma.

P ä e v a k o r d:

- 1) Balletilavastuse "Labürint" vastuvõtmine
- 2) Mozarti ooperi "Haaremirööv" eksplikatsioon ja kavandid
- 3) 3 aasta repertuaariplaani kinnitamine
- 4) Konkursi tingimuste kinnitamine

Koosolekut juhatas R.Hammer
Protokollis P.Sabsay

Hammer: Käesoleva aasta esietendus hakkab lavale jõudma. Täna ta kahjuks ei olnud selline, nagu ta peaks olema. Kuna see on kahjuks krooniliseks muutunud, siis peame rangelt nõudma hakkama. Üldise ettekujutuse küll saab. Palun kunstinõukogu liikmeid oma arvamusi avaldada nähtu kohta.

Tundub, et sona votta on raske, kuna nähtud lavastus on üks keerulisemaid, seni nähtuist.

Ojamaa: Kui pikk on viimane osa? Ja kas Maimussovil on dublant? Kas võib mõningaid küsimusi esitada kostüümide ja dekoratsiooni kohta?

Küla: Siin on ebatäpsus. Valgused on ebatäpsed. Mõningad kostüümid on puudu.

Ojamaa: Kas trikoodele tuleb midagi juurde?

Küla: Peakatted tulevad juurde.

Ojamaa: Kas projektsioon on esimesel ka?

Küla: Lihtsalt ei ole veel jõudnud.

Ojamaa: Aeg on lühikeseks jäänud, et siin midagi jõuab ära teha. Kujundust ei ole veel olemas. Kuidas grimmiga on?

Küla: Grimm on juhuslik

Ojamaa: Prokofjevi juures tuleb pruun grimm. Kas tuleb kõigile?

Küla: Kõigile

Ojamaa: Kahju, et me täna seda kujund. ja grimmi nii vähe nägime. Kas Maimussovi kostüüm jääb samaks?

Küla: Jah. Lavastaja tahtis võrdlemisi palju paljast ihu näha.

Hammer: Alustame nüüd sõnavõttudega.

Väljaots: Esimene mulje - uudne asi. Huvitav, otsingutega. Ballettmeisteri käekiri selge. Bach mjub kalgina. Koreograafiline lahendus nouab puhtust. Tundub, et suure vaevaga tehtud, kõik on tosised, tigidad. Pärt koige huvitavam. Garancis hea. Kahjuks näeme kordamist. Hakkas kahju "kadunud pojast". Paljas ihu mõjub ebaesteetselt. Rakked variatsioonid, kuid tema ei saa kordagi lavalt ära, et end higist pühkida. Kahju, et dekorats. ja ekraane ei ole. Ehk tuleb veel. Üks asi. Kui on peaproov, kas siis tohib soojendajad peal hoida? Seda ei tohiks olla.

Tormis: Ei tahaks üldse rääkida, kuna ülevaadet ei ole. Tehn. asjadest ei tahaks rääkida. Tunnen küll, mis sealt võib välja tulla. Resultaadist on vara rääkida. Bach minu meelest ei olnud külm. Seda enesetunnet ei ole (ja seda peaaegu alati, kunstinoukogu ajal), et võiks arutada. Mulle Bach'i seade meeldis. Projektsioon ja värvid annavad ka juurde.

Üldpilti on võimalik ka saada kõigile puudustele vaatamata. Täpsemalt ei oska rääkida. Pärt sai koige selgemaks, kuna said kaks korda vaadatud.

Ka "Kadunud pojas" on sümbolikat. Siin tantsuline joonis, eriti Maimussovi partii füüsil. raske. See, mis ta teeb, meeldis. Tal on tulnud juurde sisulist tunnetust. Häiris midagi lõpu juures. Kas see isa andeksandmine? Oleks tahtnud näha midagi sümbolsemat. Kui see tantsuline keerukus välja tuleb, siis mõjub ta hästi. Kostüümest, valgusest, dekoratsioonidest ei tahaks enne rääkida, kui olen näinud valmis kujul.

Tamberg: On tunne, et Pärdist on kõige parem rääkida. Andis tugeva elamuse. Fantaasia erakordselt suur. See on hea, et teine eesti autori asi, mis on hästi välja tulnud.

"Kadunud poja" suhtes ei saa ka objektiivne olla nähtud Balanchini etenduse pärast, mis mulle tohutu elamuse kunagi andis. Duetis Maimussovi ja piiga vahel jäi pingest puudu. Lootsin saada rohkem. Mis Bach'i puutub, siis tundub, et fantaasia oli tervete kahe asja peale ära kulutatud. Üldiselt etendusel pole viga.

Kapp: Minule meeldis Pärt kõige rohkem. Mõjub rohkem kui puhta muusikana. Väga onnestunud. Mis puutub "Kadunud poega", siis siin on suur probleem. See on kahju, et üks tantsija peab kogu aeg laval olema. Ehk saaks talle puhkust anda. Üldiselt huvitav. Kas lopp ei võiks

teistsugune olla?. Ei tea, mida soovitada. Bach'is lopp väga hea ja algus. Keskel jääb igavaks. Ainult tahaks puhtust muusikas. Probleem on selline, et kas üldse on hea tarvitada sellist muusikat balletis.

Ojamaa:

Ma tunnen ka, et tänane proov teeb murelikuks. Nii mõndagi huvitavat leidsin mina ka, kahjuks aga roomu ei tunne. Arvan, et see on minu puudulikust fantaasiast. Bach'is häirib mustus - muusikas ja laval. Saan aru, et tantsijad on sümbolid, kuid tantsijad lausa ärapiinatud. Samuti ma ei tea, mis teha, kuid minu jaoks on kostüümid puudulikud. Pärdi juures huvitav lahendus. Ta on raske ja ängistav kogu tervikus.

Näen aga selle mõtet - ja kus ka tehn.puhas, arvan et ei olegi nii halb. Grimm puudulik. See häirib. Prokofjev. Lopus jääb toesti midagi puudu. Samuti on raske vaadata Maimussovi, ka häirib see kostüüm.

Arvan, et tervele reale inimestele võib pakkuda huvitava teatriohtu. Kardan aga, et publikut ta vist saali ei too. See lavastus laiale publikule arusaadav ja kõitev ei ole. Vaatajat peab siiski kaasa tombama. Ei tohi ennast publikust lahti kiskuda. Selles lavastuses on see tõsiseks probleemiks.

Tahaks esitada palve, et kunstinoukogule tuua ikka rohkem valmis asju.

Gurjev:

Räägin viimasest. Tabasin ennast selle juurest, et tantsijad ei saa hakkama sellega, mis nendelt tahtakse. Tehn.peab olema siis väga hea. Kardan olla vanamoodne. Minu maitsele on seal palju ebaesteeset. Võib olla see on ka kostüümi viga. Kardan, et laiale publikule ei ole see vastuvoetav. Minule see lopp peale selle keerulise, on lihtsalt naiivne.

Söber:

Et asi ei jääks süngelt kõlama, siis peame ütleva, et mulle ballettmeisteri töö meeldis. Loodan, et mis juurde tuleb, annab etenduse mulje.

Pärdis muusika ja koreograafia kooskolas. Bach'is häirivad mõned valenoodid orkestrist. "Kadunud pojas" on küll raske Maimussovi vaadata. Lopp imelik, veniv. Tervikuna mulle meeldib. Probleemiks on lühiballettide ohtu üldse. Hea oleks üht balletti tervikuna näha algusest lõpuni.

Tornis:

See lõpp ei ole naiivsuses. Tekib aga venivus. Harmoniline ja ilus ta olla ei saa.

Murdmaa:

Alustan. Olen nõus kõigiga. Bach'is meelega ei tulnud. Brandenburg on nii raske, et meie trupp ei suuda seda välja tantsida. Siin saab ainult puhastada. Täna tulid paljud asjad ootamatult ja sellepärast nad tantsisid halvasti. "Kadunud poja" lopp on jah panaalne. Isa ja poja kohtumise teen küll ringi.

Hammer:

Kas nad üldse on suutelised algusest lõpuni ära tantsima.

- Murdmaa: Ei tea. Loodan, et esietenduseks mulje muutub.
- Ojamaa: Kas ei peaks kaaluma, et ei pandaks talle sellist koormust. Hirmsasti mõjub publikule, kui tantsija ei suuda lopuni tantsida.
- Hammer: Bach'is Buldakov ja Kalbus. Kas sinna paremat paari ei saa panna?
- Murdmaa: Ei ole. Teised ei tantsi ära.
- Hammer: Pärdi päris lõpp. See tüdruk jääb truppi taha ja on näha ainult rinnapilt.
- Murdmaa: Ega ei peagi midagi näha olema.
- Klas: Võtan kriitika "meieks", sest omaks ma kõiki võtta ei saa. Tuleb muidugi õieti mängida. Trompetit meil ei ole ja asendame ta saxofoniga. Peab au andma Mustangule, kes selle pilli peal üldse need ära mängib. Meil ei ole inimesi, kes üldse ära mängiksid. Ega need tantsijad ka just ei tee nii nagu vaja. Prokofjev võrdlemisi ebaühtlane lugu. Minu arvates Bach'i on raske tantsida.
- Küla: See on niisugune ahel, kus kõik omavahel on seotud. Koik algab valgusest. Ei tunne tantsulisi võtteid. Teiseks ei joudnud me lõppviimistluseni. Julgen garanteerida maitselist tasakaalu aga muud mitte kahe prooviga. Ekraanide liikumine on ka tegemata ja selle ajaga ka ei jouda. Püüame diapositiivid välja tuua, valgused parandada, kostüümid korrastada.
- Hammer: Tuleb teha ja katsetada juba selles staadiumis kui kavandeid tehakse. Kas voi see ekraanide liigutamine. See oli algusest peale ebaselge, Nende ballettide väljatulek oli aga ammu teada. Siin tuleb küll kivi Murdmaa kapsaaeda visata. Peaproovis eksperimenteerida ei saa.
- Pärt: Võin ennast süüdi tunnistada. Mai kaitses aga ütlen, et kas seda highi ja vaeva peab nii kartma. See on vaieldav küsimus.
- Hammer: Tehn. on raske. Kogu aeg allavõimeid mängida pole ka motet. Muidu ei ole arengut. Mingi optimaalne keerukus ei sega, kui see eittakista näitleja esitust. Kuna vastuväiteid ei olnud, siis esietendus tuleb.

Kunstinõukogu o t s u s t a s :

Lubada esietendusele balletilavastus "Labürint"
17.veebruari 1973.a.

- Tamberg: Vaatame selle aasta läbi ja siis arutame edasi.
Küsimus on "Viuldajas" ja ka "Kareninas"
- Kapp: Miks mitte mängida "Boris Godunovi"
- Hammer: See alles läks.
- Ojamaa: Lavastusbrigaadi võib ju mitte kinnitada balletile
"Halvastikasvatatud tütar".

RAT "Estonia" uuslavastuste plaan

aastateks 1973 - 1975.

1973.a.

1. Balletiõhtu "Labürint"
J.S.Bach'i, A.Pärt'i, S.Prokofjevi muusikale 17.II.
Lavastusbrigaad: M.Murdmaa, E.Klas, M.-L.Küla
2. Delibes "Coppelia" 25.II
Lavastusbrigaad: S.Šiškin, V.Järvi, L.Roosa
3. W.A.Mozart "Haaremirööv" 24.III
Lavastusbrigaad: U.Väljaots, V.Järvi, L.Roosa
4. J.Bock "Viuldaja katusel" V
Lavastusbrigaad: S.Nõmmik, E.Klas, Ü.Raudmäe,
L.Roosa
5. Štšedrin "Anna Karenina" VI
Lavastusbrigaad: E.Suve, N.Järvi, V.Järvi,
E.Renter
6. L.Normet "Pirnipuu" IX
C.Menotti "Telefon"
Lavastusbrigaad: A.Mikk, E.Klas
7. J.Miljutin "Neiud ärevil" X
Lavastusbrigaad: G.Ansimov
8. L.Herold "Halvastikasvatatud tütar" XI
Lavastusbrigaad: O.Vinogradov, K.Raudsepp,
E.Renter
9. S.Prokofjev "Sõda ja rahu" 22.XII
Lavastusbrigaad: P.Mägi, A.Mikk, N.Järvi,
K.Raudsepp, E.Renter

Üleplaanelisena lavastab teater G.Verdi muusikale kontserdi
(21.IV.) ja J.S.Bachi "Johannes passiooni" (7.VI.)

Tamberg: Selle aasta plaan on ju korras.

Kunstinõukogu o t s u s t a s:

Kiita heaks 1973.a.repertuaarplaani esitatud kujul ning esitada Kultuuriministeeriumile kinnitamiseks.

1974. ja 1975.a. teosed tunnustada huvitavateks ning kaaluda üle Vene klassikal.ooperi mängukavva võtmist.

Hammer:

Viimaseks päevakorra punktiks on meil konkursi tingimuste kinnitamine. Konkurss on kuulutatud 21.märtsiks. Teadaolevate kandidaatide kohta võiks olla personaalsed tingimused.

Kunstinõukogu o t s u s t a s:

Konkurss viia läbi 21.märtsil 1973.a. ja kinnitada konkursi tingimused alljärgnevalt:

- 1) ooperi solistidele - esitada üks tehn.nõudm. ooperi aaria, üks kantil-
leenne ooperiaaria, üks
stseen või katkend, kus võib
kasutada ka partnerit.
- 2) kooriartistidele - 2 aariat või romanssi +
solfedzeerimine
- 3) orkestriartistidele - 2 erineva karakteriga pala +
noodist lugemine
- 4) balletiartistidele - treeningtund + variatsioon
või duett
- 5) koormeister - arvestada varasemat diri-
geerimise tööd.

Koosoleku juhataja:

Protokollija: